

Р Е Ш Е Н И Е

№ 15

гр. София, 14 май 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Трето наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и осми януари две хиляди и двадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНТОАНЕТА ДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: ЛАДА ПАУНОВА

МИЛЕНА ПАНЕВА

при участието на секретаря Илияна Петкова
и в присъствието на прокурора от ВКП ЯВОР ГЕБОВ
като изслуша докладваното от съдия ПАУНОВА наказателно дело №999/2019г., за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по протест от прокурор в Апелативна специализирана прокуратура срещу решение № 29 от 03.06.2019г. по внохд № 31/2019г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд /АСНС/.

С присъда от 21.06.2018г., постановена по нохд № 1428/2015г. по описа на Специализиран наказателен съд, подс. И. С. Г. е признат за невиновен в това, за периода от края на м. март 2014г. до 29.07.2014г. на територията на [населено място] да е участвал в ОПГ, ръководена от Н. С. Т. и участници Г. Г. М. и Н. Ц. Ц., като групата е създадена с користна цел и с цел да върши престъпления по чл. 354а, ал. 1 и ал. 2 от НК, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по повдигнатото му обвинение за извършено престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК. Съдът се е произнесъл по разпореждането с веществените доказателства

Първоинстанционната присъда е била проверена по реда на въззивното производство по протест от прокурор при Специализирана прокуратура и ОП и с решение № 29 от 03.06.2019г. по внохд № 31/2019г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд е била потвърдена.

В касационния протест се претендира наличието на касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК и се прави искане за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на АСНС. Развитите доводи са за допуснати за процесуални нарушения при проверката и оценката на доказателствата и за неизпълнение на задължението за обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото. Оспорва се извода на решаващия съд за липса на доказателства, установяващи по несъмнен и безспорен начин осъществяването от подс. Г. на инкриминираното му престъпление. Конкретно се възразява срещу оценката на показанията на анонимните свидетели, като се твърди неправилност на извода за тяхната противоречивост и неотчитане на анонимността им. Твърди се и неправилна преценка на показанията на свидетелите Т. и М., с доводи за неправилното им съпоставяне със съдържанието на ВДС от СРС. С тези съображения протестиралият прокурор твърди допуснати съществени процесуални нарушения, ограничаващи правата на страните, довели до неправилно приложение на закона.

Подаденият протест не се поддържа от прокурора от ВКП в производството пред касационната инстанция.

В съдебното заседание пред касационната инстанция подс. Г. иска да се потвърди оправдателната присъда.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и провери обжалвания съдебен акт в пределите на правомощията си по чл. 347, ал. 1 от НПК, за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационният протест е допустим като подаден в срок от легитимирано лице и срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт.

Извършената от ВКС проверка за наличието на релевираните в касационния протест основания сочи на извод за неговата НЕОСНОВАТЕЛНОСТ.

В принципен план, за да се приеме за доказано, че дадено лице е участвало в организирана престъпна група /ОПГ/, е необходимо да се установят признаците на престъпно сдружение по чл. 93, т. 20 от НК и осъществяване на изпълнителното деяние „участва“. В производството следва да се установят чрез съответни доказателствени средства факти за период, за място, за обективно съществуващо и функциониращо структурирано трайно сдружение. Това изисква да се обоснове, че три или повече лица са се намирали в обективна връзка помежду си, изразяваща се в извършване на съгласувани действия, насочени към определена престъпна дейност, за която участниците са постигнали съгласие по принцип. Да се установи, че фактически обединените действия и усилия на лицата са насочени към постигане на общите престъпни цели, да се констатира трайност на структурните взаимоотношения, както и обективно съществуваща връзка между лицата, извършващи дейности за постигане на общата цел. Следва да се изведат факти за насочеността на престъпната група към извършване на определена категория престъпни деяния. При обвинение по по-тежко квалифициран състав е potrebno да бъдат доказателствено обезпечени и изводите за наличие на квалифициращи обстоятелства.

В рамките на този предмет на доказване съставът на АСНС е осъществил доказателствена дейност.

Оплакванията за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, свързани с доказателствената дейност на съда и аргументиращи касационното основание по чл. 348, ал. 3, вр. ал. 1, т. 2 от НПК, настоящият състав намира за неоснователни.

Въззивният съд е защитил чрез прецизен и задълбочен анализ на всички събрани по делото доказателства, включително и на тези, събрани и проверени в хода в хода на проведеното въззивно съдебно следствие, крайния си извод за недоказаност на изискуемия от закона несъмнен и категоричен начин на обвинението срещу подс. И. Г. за извършено престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2, вр. ал. 2 от НК.

Необходимо е преди всичко да се отбележи, че касационната инстанция не може да се намесва или да замества оценката на доказателствата, направена от решаващия съд. Когато възприемането с доверие или дискредитирането на определени доказателствени източници е аргументирано в съдебния акт и е ясно видим процеса на формиране на вътрешното убеждение на съдебния състав, не би била защитима теза за допуснато процесуално нарушение, накърняващо правата на страните в процеса. Такива нарушения, поставящи под съмнение верността на възприетата фактическа обстановка, биха били налице, ако съдът е оставил извън вниманието си определени доказателства и доказателствени средства, ако превратно и не според действителното им съдържание е ценил доказателствата. В решението, подложено на касационна проверка, не се набелязват такива пороци. Не са нарушени и изискванията за обективност и пълнота на изясняване на релевантните обстоятелства, понеже са били събрани и проверени възможните доказателствени източници, включително и в хода на въззивно съдебно следствие, като цялата доказателствена съвкупност е била подложена на аналитично изследване при спазване на правилата на формалната логика.

Не може да бъде възприета като основателна критиката в протеста за превратна оценка на показанията на свидетелите със запазена в тайна самоличност № 96 и № 104. Изводите на контролирания съд за това, че тези показания са декларативни, непоследователни, базиращи се на свидетелстване „по слух“ са много коректно и подробно аргументирани чрез проследяване на логичността в съдържанието на свидетелстването на тези лица и съпоставянето му с изводимото от други доказателствени източници. Направеният в протеста укор, че съдът е „подходил крайно взискателно“ по отношение на дадената от тях информация, изглежда неубедителен, понеже, за да бъде издържана, дадената от съда оценка на доказателствата и средствата за тяхното установяване, трябва да обективира задълбочена проверка за надеждност и достоверност на свидетелските показания.

Не е необходимо настоящата инстанция да преповтаря изложените в атакуваното решение съображения за вътрешна противоречивост в показанията на тези двама свидетели, давани в различните етапи на производството. Тези противоречия не са по отношение на второстепенни факти, а касаят конкретно фактическо поведение на подс. Г., установяването на което следва да даде възможност за изводи досежно участието му в конкретната организирана престъпна група. Така например, показанията на анонимен свидетел № /номер/ са противоречиви и непоследователни в приобщените разпити и тези, дадени пред съда, по отношение на мястото и ролята на подсъдимия в структурата при получаване и съответно – при разпространение на наркотични вещества. Също така конкретни противоречия се забелязват и в показанията на анонимен свидетел № /номер/ по отношение на времеви период, в който групата е осъществявала дейност. В този смисъл, не могат да бъдат споделени доводите на обвинението в протеста, че след като по основните факти се констатира последователност, няма причини за отхвърляне на тези показания. В случая вътрешните противоречия се отнасят до съществени обстоятелства, свързани с наличие или липса на съгласувана дейност на подс. Г. с други лица – членове на престъпното сдружение, за функциите му в него, обусловени от целта за извършване на престъпления, свързани с наркотични вещества, за периода на осъществяване на такава дейност.

Настоящата инстанция намира за неоснователни и доводите в протеста, че съставът на АСНС е отдал прекалена значение на противоречията в обсъжданите свидетелски показания по отношение на пътя на наркотика, снабдяването на групата и на самия подсъдим, понеже тези обстоятелства били извън предмета на доказване и при повдигнатото на Г. обвинение не е необходимо да се доказва конкретно извършване на престъпление от категорията на тези, съставляващи цел на групата. Както правилно е посочил в решението си съдът, противоречията в коментиранията показания, касаещи дейността на групата изобщо, извън поведението на подсъдимия, служат за проверка като цяло на достоверността на заявеното от анонимните свидетели. По-нататък, за доказване на участие в организирана престъпна група действително не е необходимо да е било извършено престъпление от кръга на тези, за които тя е създадена. Въззивният съд в тази връзка не е надхвърлил доказателствените изисквания за конкретното обвинение, защото не е изследвал и коментирал въпроса дали подсъдимият е извършвал конкретни действия по получаване и разпространение на наркотични вещества. Това, което е било предмет на изясняване, е въпросът в какво се е състояло евентуалното участие на подс. Г. в групата – дали е съставлявал част от организацията за разпространение на наркотични вещества, дали е „ръководил“ дилъри, или е отчитал приходи. За отговора на тези въпроси показанията на свидетелите с номера 96 и 104 не съдържат еднопосочна, конкретна и правдива информация.

Настоящата инстанция напълно се съгласява и с доводите на въззивния съд за лишаване от доверие на показанията на тези свидетели, понеже те в съществена част от свидетелстването си не пресъздават лични възприятия, а дават информация за обстоятелства, станали им известни от други, неизвестни източници. Свидетелстване „по слух“, без да може да бъде проверена достоверността на първоизточника на информацията, не може да залегне в основата на решаващите фактически изводи. Всъщност, очевидно поради посочената характеристика на показанията на анонимните свидетели, те са в немалка степен лишени от конкретика за време, място и отношения между лицата.

В тази връзка не може да се възприеме като вътрешно противоречие в мотивите на решението – от една страна, преценката за тяхната декларативност, а от друга страна, акцентирането на детайла (телефонния номер на Г.), съобщен от свид. № /номер/. Съобщаването на конкретни номера на телефони от страна на този свидетел, които подсъдимият е ползвал, не отменя преценката за декларативност, понеже такава е налице по отношение на съществена част от обстоятелствата, свързани с участието му в групата.

Анализът на обсъжданите показания е направен от въззивния съд и при внимателното им съпоставяне с други обективни доказателства. При това те отново не са издържали теста за достоверност, понеже е констатирано, че са в противоречие с други свидетелски показания и с писмени документи.

Претенцията, формулирана в протеста, че оценката на обсъжданите свидетелски показания е превратна, понеже е следвало да се съобрази анонимността им и съществуващия за тях риск (включително изводим от реплики на подс. Г.), също не може да бъде възприета. Преди всичко трябва да се подчертае, че запазването в тайна на самоличността на свидетеля е мярка за неговата защита и предоставянето на такава защита (впрочем съществено ограничаваща права на подсъдимия при събиране и проверка на доказателствата), цели именно да предотврати риска за неговия и на близките му живот и здраве. В тази връзка не може логически да бъде защитен извод, че поради съществуващ спрямо тези анонимни свидетели риск, те дават противоречиви показания и възпроизвеждат факти, станали им известни от неустановени източници. По-нататък, за фигурата на свидетел със запазена в тайна самоличност е характерно, че поради необходимостта да се съхрани анонимността му, неговият разпит се провежда по начин, недопускащ разкриване на самоличността му, като това включва и недопускане на въпроси, отговорите на които могат да доведат до идентифициране на конкретното лице. По този начин показанията на анонимния свидетел принципно крият риск от непълнота. Само че възможността те да не свидетелстват за определени обстоятелства, за да не бъде разкрита самоличността им, не може сама по себе си да аргументира извод за достоверност на съобщената от тях информация. Също така не могат да бъдат приемани като правдиви показания на такъв защитен свидетел, в които той, за да не се разкрие, предава информацията като не лично възприета от него.

Възраженията, направени в касационния протест, срещу възприемането като достоверни на показанията на свид. Н. Т. и свид. Г. М. (съпроцесници на подс. Г., сключили споразумение с прокуратурата в рамките на това наказателно производство), също са без основание. Без съмнение, проверката и оценката на правдивостта на показания на лица, които са участвали в същото наказателно производство в друго процесуално качество – на обвиняеми и подсъдими, трябва да бъде изключително внимателна. Именно това е сторил съставът на АСНС, за да се аргументира, че тези показания не показват белези на заинтересованост. Не е имало основание съдът да се усъмни в правдивостта им, защото са последователни и логични. Свид. Т. признава собствената си престъпна дейност, но категорично отрича участие на подс. И. Г. в дейността на групата, а свид. М. добросъвестно пресъздава инцидентни контакти с Г. по житейски повод. Свидетелските показания на Т. и М. не са в противоречие помежду си, а също и с други гласни доказателствени средства. Така, свид. М. М., който заявява познанство с Г. от затвора, твърди, че той няма нищо общо с останалите подсъдими. Показанията на свид. Д. М., които се споменават в протеста, също не могат да подкрепят сами по себе си обвинителната теза, доколкото касаят само проведени среща и разговор за червен восък, свързващи подс. Г. с Н. Т..

Без основание е твърдението на протестиращия прокурор, че показанията на свидетелите Т. и М. са в противоречие с данните, съдържащи се във ВДС от експлоатирани СРС. Съдържанието на записаните разговори между подсъдимия и посочените свидетели, отразено във ВДС, е било внимателно анализирано, като е проследена комуникацията между тези лица, както и с подс. Г.. Не се набелязва нито тенденциозност, нито превратна интерпретация на тези доказателствени средства, като съдът, осмисляйки информацията, съдържаща се в тях, не е съзрял данни, въз основа на които да могат да бъдат направени изводи за комуникация на подсъдимия с Т. и М., сочеща на организация за извършване на действия с наркотични вещества. Правилно съставът на АСНС е направил извод и за кореспонденция на заявеното от свидетелите Т. и М. с документираните чрез СРС разговори по телефон.

Изложените съображения мотивират изводите на настоящия касационен състав, че при постановяване на атакуваното решение въззивният съд не е допуснал претендираните в протеста нарушения. Не се констатира порочи в дейността по събиране, проверка и оценка на доказателствата и средствата за тяхното установяване, които да са предположили неправилност на процеса на формиране на вътрешното убеждение на съда.

Направените изводи от доказателствената съвкупност, са довели до убедително защитения извод за липса на безспорна и несъмнена доказаност подс. И. Г. да е извършил престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2, вр. ал. 2 от НК. Не се установява той да е извършил определени активни действия, чрез които да се е обвързал в трайна фактически взаимоотношения с останалите членове на групата, насочени към определена престъпна дейност, свързана с наркотични вещества.

Не са налице наведените в протеста касационни основания, поради което въззивното решение следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, Трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 29 от 03.06.2019г. по внохд № 31/2019г. по описа на Апелативен специализиран наказателен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.